

2015-03-26

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2012/507-530

Kommunstyrelsen

Lånecyklar i Nacka

Motion den 10 september 2012 av Sidney Holm (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige konstaterar att intentionerna bakom förslagen i motionen är tillgodosedda genom det som kommunfullmäktige angett om system för lånecyklar i cykelstrategin. Det ingår i natur- och trafiknämnden ansvar att fatta erforderliga beslut för att ett sådant system ska kunna etableras när det finns ett juridiskt hållbart sätt att gå tillväga. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Sidney Holm (MP) har i motionen föreslagit att kommunen ska se till att det kommer ett system med lånecyklar till Nacka.

Kommunfullmäktige har i den nyligen antagna cykelstrategin uttalat att cykeln fungerar som ett komplement till de övriga kommunikationsmedlen men att alla äger inte en cykel och att eftersom det kan vara svårt att ta cykeln med kollektivtrafiken är den inte alltid med då den behövs. Kommunfullmäktige tycker att ett lånecykelsystem kan vara ett bra sätt att marknadsföra cykeln i stort.

Kommunen har tittat på olika lösningar under de senaste åren men hittills har det inte funnits något sätt att göra som uppfyllt kraven på att inte strida mot lagen om offentlig upphandling eller kommunallagen. Nacka kommun planerar nu att göra en upphandling tillsammans med Stockholm stad, planerad till 2016/2017, eftersom ett gemensamt system skulle göra det enkelt att ta en cykel i ena kommunen och lämna den i den andra. Om det dessförinnan kommer fram ett förslag som är juridiskt acceptabelt kommer natur- och trafiknämnden att lyssna på det och ta ställning till om det är möjligt genomföra det.

Förslagen i motionen

Sidney Holm (MP) har i motionen föreslagit följande.

1. Kommunen beslutar om ett undantag i sin reklampolicy för att tillåta reklamfinansierade cyklar.
2. Kommunen omgående tar upp kontakten med Clearchannel för att få till stånd ett avtal om låncyklar till säsongen 2013.

Förslagen motiverades huvudsakligen enligt följande.

- Låncyklar har under de senaste åren införts i en rad städer runtom i världen, mestadels via reklamfinansierade system tillhandahållna av de stora aktörerna på marknaden. Först ut i Sverige var Stockholms kommun, där cyklar har nu rullat på stadens gator sedan 2006 och ökar i popularitet och antal för varje år som går. Förhoppningen är att fler och fler kommuner skaffar låncykelsystem som kan knytas ihop med Stockholms system
- Det finns många fördelar med låncyklar. Man väljer själv i vilket cykelställ som man vill hämta eller lämna tillbaka cykeln i. Servicen sköts av ett serviceteam, så cykeln är alltid oljad, servad och pumpad. Statistik visar att viljan att cykla har ökat kraftigt det senaste årtiondet, detta har till stor del skett trots stadsplaneringen, inte på grund av den. Cykeln är ett praktiskt transportmedel som inte minst tillsammans med kollektivtrafik kan erbjuda billiga, flexibla, mer miljövänliga transporter och dessutom göra en betydligt trevligare stadsplanering möjlig.
- Ett system med låncyklar skulle stimulera kommunens invånare att cykla, att låncyklar skulle fungera som reklam-pelare för cykling och att låncyklar skulle bli en pusselbit i kommunens profil som ekokommun. En cyklad mil istället för att köra bil, ger minskade koldioxidutsläpp med i genomsnitt 2 kg. Den som cyklar får samtidigt motion och därmed bättre hälsa.

Sidney Holm framför mot denna Bakgrund att kommunen snarast behöver införa låncyklar och dessutom ha med utrymme för lånestationer i den framtida stadsplaneringen.

Tekniska nämndens utredning och bedömning

Tekniska nämnden förslog i beslut den 11 februari 2014, § 23 att fullmäktige skulle fatta följande beslut.

”Tekniska nämnden föreslår att kommunfullmäktige anser motionen färdig behandlad genom att tekniska nämnden 2013-03-19 har gett trafikenheten i uppdrag att via samarbete med Stockholm inför nästa avtalsperiod för låncyklar undersöka möjligheten att starta ett med Stockholm kompatibelt system i Nacka. Dessutom har enheten i uppdrag att undersöka andra möjligheter att innan 2017 införa ett lokalt system i Nacka. Det senare arbetet pågår genom att underlag tas fram för upphandling av ett sådant system.”

Stadsledningskontorets utredning och förslag

Kommunfullmäktige antog den 27 oktober 2014, § 188, en cykelstrategi. I den uttalar följande om låncyklar.

”Låncykelsystem har etablerats på flera platser runt om i Sverige. Dessa fungerar som ett komplement till de övriga kommunikationsmedlen. Alla äger inte en egen cykel och eftersom det kan vara svårt att ta cykeln med kollektivtrafiken är den inte alltid med då den behövs. Ett låncykelsystem kan samtidigt vara ett bra sätt att marknadsföra cykeln i stort.”

Kommunfullmäktige har därmed genom cykelstrategin tagit ställning för att det är positivt med ett system med låncyklar inom kommunen.

Vidare har kommunfullmäktige i beslutet om mål och budget den 24 november 2014, § 216, noterat det så kallade majoritetsprogrammet, som uttrycker alliansmajoritetens gemensamma ambition för mandatperioden 2015-2018. I majoritetsprogrammet anges följande på temat låncyklar:

”Vi vill underlätta för människor att välja cykel framför bilen och då måste det vara tryggt och smidigt att cykla. Nacka ska ha sammanhängande och säkra cykelstråk. Cykelstrategin, som tagits fram under 2014, ska genomföras med utbyggnad av nya cykelbanor och cykelparkeringsplatser i bra kollektivtrafiklägen. Vi vill få till stånd ett system med låncyklar i Nacka utan att skattefinansiera verksamheten. Vi är därför beredda att, om nödvändigt, ändra i de riktlinjer som finns för skyltning.”

I reglementet för natur- och trafiknämnden har kommunfullmäktige skrivit in att system för låncyklar ingår i nämndens ansvarsområden.

Stadsledningskontorets förslag

Kommunfullmäktige har, som angetts ovan, tagit ställning för att det ska komma till ett system för låncyklar i Nacka. Enligt stadsledningskontorets uppfattning är det dock inte avsett att kommunen ska vara huvudman för det eller på annat sätt finansiera det. Trafikenheten har tittat på olika lösningar men hittills har det inte funnits något sätt att komma fram som uppfyllt kraven på att inte strida mot lagen om offentlig upphandling eller kommunallagen regler om att kommunen inte får gynna enskild näringsidkare. Den lösning som tekniska nämnden åsyftade i sitt förslag till beslut i februari 2014 gick inte att genomföra då det ställdes krav på kommunal finansiering.

Avsikten är nu att Nacka kommun ska göra en upphandling tillsammans med Stockholm stad, som planeras till 2016/2017. En gemensam upphandling med Stockholm skulle medföra att det blir enkelt att ta en cykel i ena kommunen och lämna den i den andra. Om det dessförinnan kommer förslag från någon som håller i låncykelsystem som är juridiskt acceptabelt utgår stadsledningskontoret från att natur- och trafiknämnden kommer att lyssna på det och genomföra det om det är möjligt.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Kommunen ska möjliggöra ett system med låncyklar, inte till några delar finansiera det.

Konsekvenser för barn

Varje gång någon väljer cykel i stället för bil är det bra för miljön och en bra miljö medför positiva konsekvenser för barn.

Bilagor

Protokollsutdrag med tekniska nämndens förslag till beslut den 11 februari 2014, § 23
Motion

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör